



**KUULSAMAIK VEINIHÄÄRBEREID**

INGLASED HIILGAVAD VAHUVEINIGA

**THE THREE CHOIRS**

Inglismaa üks suuremaid veinimõisaid, suurus ligi 70 hektarit. Samuti on see veinimõis Euroopa küllastatuimaid. Kodulehe kirjutis ütleb, et seal saab näha, kuidas pärast 900 aastast eemalolekut toodetakse klassikalisi ja modernseid veine.

**WOOLDINGS**

Selles väikeses, kuid olulises mõisas kasvab 12 aakril 14 viinamarjasorti. Veinimõis toodab enamasti valgeid veine, kuid sekka ka helepunaseid veine ja punaseidki.

**CARR TAYLOR VINEYARDS**

Carr Taylori veinimõis asub Westfieldis ja on toonud rahvusvahelistelt võistlustelt koju palju kuldmedaleid nii oma vahuveinide, rosé-veinide kui ka valgete eest.

**RIDGEVIEW**

Sussexis paiknev Ridgeview veinimõis on täielikult orienteeritud vahuveinide tootmisele ja teeb seda vanal heal šampanja meetodil. Veinimõisa slogan on "Elu on tähistamiseks!"

**Vasakul: Three Choirsi 2006. aasta Estate Reserve jääb kauaks meelde oma erilise värsuse ja aromaatsusega. Paremalt: sama aastakäigu roosa vein on tagasihoidlikum.**



**VASTUPIDAVAD HÜBRIIDMARJAD**

Enamikku Englise veine toodetakse kas hübriidmarjadest või marjade segust ehk siis kunstlikult mitmest erinevast marjast n-õ kokku ehitatud viinapuuviljadest. Näiteks Inglismaal äärmiselt kuulus Bacchuse hele viinamari saadakse, kui ristatakse Riesling ja Sylvaner ning saadud mari ristatakse omakorda saksalase Müller-Thurgau'ga.

"Kuigi ka n-õ puhastest marjadest saab Inglismaal toota normaalseid veine, tulevad suurepärased märjukesed siiski vaid hübriidviinamarjadest. "Üldjuhul on sellistest marjadest toodetud veinidel suhteliselt negatiivne mõju veininautijale, kuna veinid on põhiliste valge veini sortidega võrreldes siiski alaväärsed," kinnitab Mitchell.

Teeme selgeks selle, et saareriigi veinidel ei ole mingit võimalustki hakata kunagi paiknema samas kategoorias, kus Prantsusmaa või Itaalia veinid. Samas on Inglismaal üks oluline vein, mis satub neile vana maailma hiiglastele väga lähedale, nii oma maitsetes kui ka kvaliteedis. Selleks on vahuvein, mida peetakse Inglismaa veinitööstuse tulevikuks.

"Pudelis valminud vahuveinid on kinnitanud kanda nii Kenti kui ka Sussexi maakonnas, kus mullatüüp on samasugune kui Prantsus-

maal Champagne'i maakonnas. Olgem ausad, need veinid ei ole šampanjad, kuid Nyetimberi, Carr-Taylori ja Ridgeview' veinimõisade toodetud veinid on tähelepanuväärsed," selgitab Jennifer Mitchell. Muuseas, vähem kui paar aastat pärast esimese koguse Nyetimberi tootmist valiti see vahuvein kuninganna kuldjuubeli veiniks.

"Inglise veinid on aga siiski peamiselt head lauaveinid ning põhiliselt valged või rosé'd. Valged veinid ja nende maitsetes on aga need, mis kogu veinimajandust Inglismaal juhivad, aroomid varieeruvad troopilisest, ümarast ning keskmisest tummisusest kerge ja kargeni. Enamasti on Englise veinide puhul tegemist aperitiividega või siis heade veinidega traditsiooniliste kalaroogade, nagu *fish & chips*, juurde. Samuti muude Lõuna-Inglismaal leiduvate mereandide juurde," mainib Mitchell.

Suurimad Inglismaa veinitootjad on Three Choirs Vineyards, Ridgeview, Nyetimber ja Denbies. Kuigi peamiselt on Inglismaa veinid valged, leidub siiski veinimõisaid, kes punast veini toodavad. Peamiselt on need Dornfelderi ja Pinot Noir' marjadest toodetud veinid, mis sobivad kergete roogade juurde. Samuti toodetakse saareriigis ka hilisest korjast dessertveine. Englise pudinigi kõrvale.

**HIILGAVAD VEINIKAUPEMEHED**

"Inglise vein on suhteliselt harvaesinev nähtus," sõnab veiniasjatundja ja pikalt veine maale toonud Kalle Vapper. "Kokku on viinamarjade kasvupindala vaid ligi 1000 hektarit ja loomulikult asuvad need väljad Lõuna-Inglismaal ja Walesis."

Vapper ise ennast suureks Englise veiniasjatundjaks ei pea. "Olen joonud mõningaid kergeid valgeid veine, mis on valmistatud Müller-Thurgau'ga ja Bacchusest. Saksa ja teistele mandrilt tulnud sortidele lisaks on levinud ka hübriid Seyval. Kuuldavasti on siin-seal õnnestunud valmistada väärihallitusega viinamarjadest üsna häid ja mesiseid dessertveine. Igati joodavad on kohalikud vahuveinid," laseb ta nagu varrukast informatsiooni Englise veinide kohta.

Seyval on valge hübriidviinamari, mis on just Inglismaa kliimas imeline. Punastest sortidest on levinuim Pinot Noir, aga veidi kasvatatakse ka Merlot'd ja Cabernet Sauvignon'i. "Heade punaste veinide tootmiseks on kliima liiga jahe ja heitlik, aga nii nagu ka Saksamaal aeg-ajalt mõnel tootjal midagi õnnestub, nii juhtub imesid ka Inglismaal," lisab Vapper. Enamik inimesi seda tõesti ei tea.

**Vaata lisaks:** <http://three-choirs-vineyards.co.uk>; [www.ridgeview.co.uk](http://www.ridgeview.co.uk); [www.nyetimber.com](http://www.nyetimber.com); [www.denbiesvineyard.co.uk](http://www.denbiesvineyard.co.uk)

Uurides mõnelt inimeselt, kes enast veinihuviliseks peavad, Englise veinide kohta, saan vastuseks pika pausi ja imestava küsimuse, et kas siis Inglismaal tehakse veine.

Inglismaa on veinimaailmas mänginud läbi aegade olulist rolli eeskätt haritud veinikaupmehe ja -tarbijana. Maailma veiniajaloo on neil vaieldamatult kindel koht ka Bordeaux' veinide populariseerimisel. "Pealpool 50 laiuskraadi on veinitootmine aga igal juhul eksootiline ettevõtmine ja Englise vein kuulub kindlasti eriliste veinikogemuste kilda. Loomulikult on põnev kohapeal olles veinitootjaid väisata ja nende veine proovida. Kokku peaks seal olema suisa mõnisada tootjat, nii et põnevust ja avastamisrõõmu peaks jaguma," kinnitab Vapper.

Balthasari-nimelise küüslaugurestorani sommeljee Kristjan Markii sõnab, et Englise veinid on suhteliselt lihtsad, kuid head veinid, mis ei ole enam tundmatud ka meil. Selle arvamusega on nõus ka In Studio Vinumi sommeljee Imre Uussaar. "Eks need veinid natukene lihtsad ja algajate pärusmaa ikkagi on. Samas nagu iga asja puhul, on ka Inglismaalt võimalik korralikku veini leida," kinnitab Markii. **G**